

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

POLİTİKA NOTLARI

BİLİM PLATFORMU

SOSYAL POLİTİKALAR G. BŞK. YRD.

[@chp_bilim](https://twitter.com/chp_bilim)

bilim@chp.org.tr

bilim.chp.org.tr

HAKÇA BİR ASGARİ ÜCRET İNSANCA BİR YAŞAM İÇİN ZORUNLULUKTUR

ASGARİ ÜCRETLİNİN HALİ PERİŞAN

8,5 milyondan fazla yurttaşımız asgari ücret seviyesi ve altında gelire çalışmaktadır. Her beş çalışandan ikisi, yani 6,7 milyon kişi asgari ücretlidir. Asgari ücretlilerimiz açlık sınırının altında gelire yaşamaktadır. Pek çok asgari ücretli geçim sıkıntısından dolayı ek iş yapmak zorunda kalmaktadır.

Çalışanların gelirleri enflasyon ve döviz karşısında hızla erimektedir. Asgari ücretliler, temel ihtiyaçlarını karşılamak için kredilere muhtaç hale getirilmiştir. Düşük ücrete ek olarak asgari ücretliler bir de haksız vergiler altında ezilmekte, sosyal desteklerden mahrum bırakılmaktadır. Başta eğitim ve sağlık olmak üzere hak temelli ve ücretsiz sunulması gereken kamu hizmetleri ise günbegün pahalılaşmaktadır.

Asgari ücretlilerin ve tüm çalışanların onurlu bir yaşam sürdürebilmeleri ve refahtan hak ettikleri payı almaları, toplumsal adaletin tesis edilmesi için elzemdir. Adil bir asgari ücret, ekonomik istikrarın sağlanması,

yoksullukla etkin mücadele edilmesi ve sosyal güvenlik sistemimizin güçlenmesi için bir zorunluluktur. Düşük asgari ücret ile Türkiye'nin gelişmiş toplumlar seviyesine gelmesi mümkün değildir.

Gelişmişliğe giden yol, düşük asgari ücretten değil, ülkemizin koşullarını gözeterak emeğe hak ettiği değeri veren, adil biçimde belirlenmiş bir asgari ücretten geçer.

ASGARİ ÜCRETE DOLAR BAZINDA KAYIP

%9,7 Asgari ücret önceki yıla göre dolar bazında %9,7 daha düşük.

ASGARİ ÜCRETLİLERİN ÇALIŞANLARA ORANI

%45 Asgari ücret ve altında maaş alan 8,5 milyon (%45) yurttaşımız var.

ASGARİ ÜCRET ÜZERİNDEKİ VERGİ YÜKÜ

%50 Asgari ücret üzerindeki vergi yükü net ücretin yarısına yaklaşıyor.

CHP'NİN 2019 ASGARİ ÜCRET ÖNERİSİ 2.200 TL

2.200 2019 yılı için CHP'nin asgari ücret önerisi 2.200 TL + eş ve çocuk destekleri.

ASGARİ ÜCRET NEDEN VAR, YÜKSEK ASGARİ ÜCRET NEDEN GEREKLİ?

DAHA İYİ YAŞAM KOŞULLARI İÇİN

Çalışanların yaşama ve çalışma şartlarının düzenlenmesine yönelik hakça bir ücret seviyesi belirlenmesi, gelişmiş toplumların önemli bir bölümünde kabul gören temel yaklaşımdır. Asgari ücret, toplumsal zenginliğin yaratılmasında ana unsur olan ücretli emekçilerin bu zenginlikten alacağı payı belirleyen etkin bir politika aracıdır.

Çalışanların onurlu bir yaşam sürdürebilmeleri için doğru seviyede ve adil biçimde belirlenmiş bir asgari ücret, toplumsal barışın da sağlıklı ekonomik büyümenin de ön koşuludur.

Bu yüzden asgari ücret belirlenirken, iş gücü piyasasının genel durumu ve rekabet koşulları bahane edilerek çalışanların hakkının gasp edilmesi önlenmelidir.

ASGARİ ÜCRET BİR HAKTIR

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 23. maddesinin, 3. bendi uyarınca "Herkesin kendisi ve ailesi için insan onuruna yaraşır ve gerekirse her türlü sosyal koruma önlemleriyle desteklenmiş bir yaşam sağlayacak adil ve elverişli bir ücrete hakkı vardır." Yani, çalışanların aileleriyle birlikte insanca yaşamalarına yetecek bir asgari ücret almaları bir insan hakkıdır.

Anayasamızın *Ücrette Adalet Sağlanması* başlıklı bölümünde yer alan 55. maddesinde ise çalışanların yaptıkları işe uygun, adil bir ücret elde etmelerinden devlet sorumludur. Bu sorumluluğun sınırlarının çizilmesinde ise çalışanların geçim şartlarının gözetilmesi, temel unsurlardan biridir. Yani asgari ücret bir insan hakkı olduğu gibi aynı zamanda ülkemizde bir anayasal haktır.

TOPLUMSAL ADALET VE YOKSULLUKLA MÜCADELE İÇİN

Gelir grupları (zenginler ve yoksullar) arasında gelir adaleti sağlanmadan ne ekonomik büyüme ne de sosyal barış sağlanabilir. Adil belirlenmiş bir asgari ücret, gelir adaletsizliğini azaltır. Gelir adaletinin sağlanması ise iç huzurun tesisine katkıda bulunur.

Asgari ücret, çalışanlar ve işverenler arasındaki gelir adaletine katkı sağladığı gibi özellikle Türkiye gibi sendikalaşma oranının düşük olduğu ülkelerde çalışanların kendi aralarında ücret dengesinin sağlanmasında da önemli rol oynar.

Türkiye, çalışanların büyük bölümünün ücretli emekçi olduğu, ancak ücretlerin yoksulluk ve açlık sınırının altında kaldığı bir ülkedir. Bu nedenle asgari ücret, yoksullukla mücadelede vazgeçilmez bir araçtır.

Asgari ücretin yoksulluk sınırı gözetilerek belirlenmesi hem tüketim temelli yoksulluğu hem de gelir esaslı görel yoksulluğu azaltmaktadır. Ayrıca, asgari ücretin artırılması yoluyla sosyal desteklerin etkinliği artmakta, hanehalkı borçluluk oranı düşmektedir.

Asgari ücretteki artış aynı zamanda kamunun sağlık, konut, beslenme, gelir katkısı gibi sosyal desteklere ayırdığı kaynaklardan da tasarruf edilmesini sağlamaktadır.

YÜKSEK ASGARİ ÜCRET GÜÇLÜ SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMİ DEMEKTİR

Türkiye'de asgari ücretlilerin toplam ücretliler içindeki payı oldukça yüksektir. Bu nedenle ülkemizde asgari ücret, aynı zamanda genel ücretler seviyesi üzerinde de belirleyicidir. Bir diğer ifadeyle, ekonomimizdeki ücret düzeyleri asgari ücretle ilişkili olarak belirlenmektedir. Bu durum yalnızca çalışanları değil, emeklileri ve ülkenin sosyal güvenlik sistemini de etkilemektedir.

Asgari ücretin düşük olması, sosyal güvenlik sisteminin prim gelirlerini düşürmektedir.

Aktif sigortalı sayısı yüksek dahi olsa, zorunlu sigortalıların prim ödemelerinden elde edilen toplam gelir düşük seyretmektedir. Çalışanların sigorta primlerinin gerçek ücretler üzerinden değil, asgari ücret üzerinden belirlenmesi gibi pratikler sosyal güvenlik sisteminin finansman sorunlarını daha da ağırlaştırmaktadır.

Asgari ücretin düşük olmasının bir diğer sonucu da çalışanlara ileride ödenecek emeklilik aylıklarının yetersiz kalmasıdır.

Emekli aylıkları, çalışanın ortalama aylık kazancı esas alınarak hesaplanmaktadır. Çalışırken elde edilen düşük kazanç, emeklilikte elde edilecek emekli aylığının da düşük olmasına ve yaşlı nüfus içerisinde yoksulluğun artmasına yol açmaktadır.

ADİL BİR ASGARİ ÜCRET, SOSYAL VE EKONOMİK GELİŞMENİN ETKİN BİR POLİTİKA ARACIDIR

Asgari ücret, çalışanların iyi yaşam koşullarına sahip olması ve gelir adaletinin sağlanması için bir hak olduğu kadar ekonomik gelişme için de güçlü bir politika aracıdır.

Türkiye gibi asgari ücretin temel tüketim harcamalarının çok altında kaldığı ülkelerde asgari ücrette yapılacak artış, iç talebi artırmakta ve ekonomik fayda sağlamaktadır. İç piyasada canlılığın kalıcı biçimde sağlanması, istikrara da katkı sunmaktadır. Bu temel olguya binaen, asgari ücretin artırılması iddia edildiği gibi işsizliğe değil, istihdamda artışa neden olmaktadır. Bunlara ek olarak asgari ücret artışı, işverenlerin düşük ücrete bağımlı bir rekabet profilinden çıkmalarına, teknolojik yatırımlara ve daha iyi üretim organizasyonlarına yönelmelerine de sebep olmaktadır.

YÜKSEK ASGARİ ÜCRET EMEK VERİMLİLİĞİNİ ARTIRIR

Çalışanların iş dışında geçirdikleri zamanı nasıl değerlendirdikleri ve gündelik

yaşantılarını nasıl sürdürdükleri, emeğin yeniden üretilmesinin önemli bir boyutunu oluşturmaktadır. Söz konusu zamanı daha iyi beslenerek, daha iyi giyinerek, daha iyi bir evde yaşayarak, sosyal ve kültürel etkinliklere katılarak geçiren çalışanlar, iş hayatlarında daha verimli olmaktadır. Çalışanların zihinsel ve fiziksel olarak sağlıklı olmaları, gelecek kaygısı yaşamamaları ve mutlu olmaları, işyerindeki motivasyonlarını ve performanslarını da artırmaktadır. Tüm bunlar daha iyi bir asgari ücretle mümkündür. Bir başka deyişle asgari ücretin yükseltilmesi aslında işverenlerin de lehinedir. Çünkü daha iyi bir asgari ücret, daha verimli, daha vasıflı ve daha istikrarlı emek demektir.

ASGARİ ÜCRET NASIL BELİRLENMELİ?

Asgari ücretin adil belirlenmesi, toplumsal barışın ve dengeli gelir dağılımının sağlanması, yoksullukla etkin mücadele edilmesi, ekonomik canlılığın ve emeğin verimliliğinin artırılması açısından oldukça önemlidir. Asgari ücretin bir politika aracı olarak kullanılması pazarlık konusu olabilir. Ancak, asgari ücretin onurlu bir yaşam sürmeye yetecek düzeyde olması pazarlık dışı bir konudur.

Bir başka deyişle bir işçinin ve ailesinin ülke standartlarında insanca bir yaşam sürdürebilmesi için yeterli düzey, asgari ücretin belirlenmesinde alt sınır olarak kabul edilmelidir. Onurlu, sağlıklı ve mutlu bir yaşam sürmek için gerekli ücret seviyesinin belirlenmesinin ölçütü nettir. Temel gıda ihtiyaçlarının yanı sıra barınma, giyim, eğitim ve eğlence gibi ihtiyaçların da karşılanabilmesini sağlayacak ücret seviyesi asgari ücretin ana belirleyicisidir. Bu düzey, ülkemizin bütün emekçilerinin ve alın teriyle çalışan tüm yurttaşlarımızın hakkıdır.

TÜRKİYE'DE NE KADAR ASGARİ ÜCRET Lİ VAR?

Türkiye'de sigortalı çalışanların önemli bir kesimi asgari ücret almaktadır. 2017'de asgari ücret üzerinden prim ödeyenler, sigortalıların %35'ini oluşturmaktadır. Asgari ücret ile asgari ücretin iki katına kadar ücret alanların sigortalılara oranı ise %81'e ulaşmaktadır. Sigortasız çalışanlar da dikkate alındığında asgari ücret ve altında gelire sahip çalışanların oranı daha da yükselmektedir.

Merkez Bankası verilerine göre, 2017 yılı itibarıyla 1,8 milyon yurttaşımız asgari ücretin altında, 6,7 milyon yurttaşımız ise asgari ücret düzeyinde bir gelire çalışmaktadır. Ülkemizde yaklaşık 19 milyon ücretli çalışanın 8,5 milyonu asgari ücret ve altında gelire sahiptir. Bu da toplam ücretli ve yevmiyelilerin %45'e yakını oluşturmaktadır.

TÜRKİYE'DE ASGARİ ÜCRET YAYGIN TEMEL ÜCRET HALİNE GELMİŞTİR

Asgari ücret ve biraz üstünde ücret alanların sayısı SGK kayıtlarına göre 7,4 milyondur. TÜİK verileriyle birlikte ele alındığında asgari ücretin altında, asgari ücret düzeyinde ve biraz üstünde ücret alanların toplam sayısının 9 milyondan fazla olduğu söylenebilir. Daha özlü bir ifadeyle asgari ücret Türkiye'de temel ücret belirleyicisidir.

DÜŞÜK ASGARİ ÜCRET KABUL EDİLEMEZ

2018 yılı Kasım ayı için TÜRK-İŞ tarafından açıklanan ve dört kişilik bir ailenin sağlıklı beslenebilmesi için gerekli kalori miktarı temel alınarak hesaplanan açlık sınırı 1.943 TL'dir. Yine dört kişilik bir ailenin gıda harcaması ile birlikte giyim, konut (kira, elektrik, su, yakıt), ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için aylık harcamalarının toplam tutarı ile belirlenen yoksulluk sınırı ise 6.328 TL'dir. TÜRK-İŞ'e göre, evli olmayan, çocuksuz bir çalışanın geçim maliyeti aynı dönem için 2.385 TL'dir. 2018 yılı için net 1.603 TL olarak belirlenen asgari ücretin temel ihtiyaçlar gözetilerek belirlenen açlık ve yoksulluk sınırlarının çok altında olduğu görülmektedir. 2019 yılı için öngörülen 2.020 TL asgari ücretin de Aralık ayı enflasyonu ve 2019 enflasyon projeksiyonu dikkate alındığında hızla açlık sınırının altında bir seviyeye ineceği görülmektedir.

1.943 TL

TÜRK-İŞ'e göre 2018 Kasım ayı için dört kişilik bir ailenin açlık sınırı 1.943 TL'dir.

6.328 TL

Yoksulluk sınırı ise 6.328 TL'dir. Evli olmayan çocuksuz bir çalışanın geçim maliyeti 2.385 TL'dir.

Yoksulluğun tanımlanmasında tüketim ihtiyaçlarını temel alan referansa ek olarak gelir bazında göreceli yoksulluk sınırı da dikkate alınmaktadır. Bu yaklaşıma göre ülkemizde her 5 haneden biri, yani toplam 16 milyon insanımız yoksuldur. 2017 yılı için yoksulluk sınırı yıllık 9.532 TL'dir. Eşdeğer hanehalkı büyüklüğü baz alındığında iki yetişkin ve on dört yaşından küçük iki çocuktan oluşan dört kişilik bir ailenin yıllık geliri 20.017 TL'nin (aylık 1.668 TL) altında ise o aile yoksuldur. Söz konusu dönemde asgari ücret ise 1.404 TL'dir. Bu veriler ışığında, tek asgari ücret olarak geçinmeye çalışan tüm ailelerin göreceli olarak yoksul olduğu ortadadır. Özetle, ülkemiz koşullarında asgari ücretlilerin çok büyük bölümünün tüketim ihtiyaçları açısından açlık sınırının, göreceli gelirleri bağlamında ise yoksulluk sınırının altında yaşadığı görülmektedir.

AKP İKTİDARINDA ÜCRETLER REEL OLARAK GERİLİYOR

Türkiye'de çalışanlar çok uzun süreler çalışmakta, buna karşılık düşük ücretler elde etmektedir. Asgari ücretin reel olarak gerilemesi emekçilerin karşı karşıya olduğu en büyük sorunlardan biridir. Asgari ücret dolar bazında (ortalama dolar kuru dikkate alındığında) 2017 yılında %10,4; 2018 yılında ise %13,5 gerilemiştir.

**ASGARİ ÜCRET,
ORTALAMA DOLAR KURUNA GÖRE
2017'DE %10,4;
2018'DE %13,5 GERİLEDİ.**

Enflasyondan arındırılarak bakıldığında reel asgari ücret 2017 yılında %3,5; 2018 yılında ise %5 gerilemiştir. İlk belirlendiğinde dahi bir işçinin geçim ücretinin altında olan net asgari ücretteki bu gerilemeler, hayatın asgari ücretliler için çok daha zorlaştığını ve milyonların hayat pahalılığının altında ezildiğini göstermektedir. Türkiye'de net asgari ücret ABD Doları cinsinden 2008 yılındaki seviyesinin altına inmiştir. Günlük

kura bakıldığında 2018 yılı içinde asgari ücretin gerileme oranının %30'u aştığı görülmektedir.

ASGARI ÜCRETEN EN FAZLA VERGİ ALAN ÜLKE TÜRKİYE

Türkiye'de verginin yarattığı gelir adaletsizliği en açık şekilde asgari ücretlilerde görülmektedir. Gelir vergisi, SGK ve işsizlik sigortası asgari ücretten kaynakta kesilmektedir. Bu kesintilere cep telefonu ve İnternet kullanımından alınan KDV ve ÖTV, elektrik, su ve doğalgaz için ödenen vergiler, temel mutfak giderleri ve giyim harcamalarına ödenen KDV başta olmak üzere asgari ücretlilerin ödediği dolaylı vergiler eklenmektedir. Tüm bunlar bir arada düşünüldüğünde asgari ücretlilerin vergi yükünün elde ettikleri gelire oranla çok ağır olduğu görülmektedir. Aynı asgari ücretlinin aylık 150 TL civarında akaryakıt harcaması olduğu varsayılırsa, temel ihtiyaçlarını gidermek için yaptığı harcamalarda ödediği vergiler ve kendi eline geçen ücretten yapılan kesintiler toplamının 2018 yılı itibarıyla eline geçen net ücretin yarısına yaklaştığını söylemek mümkündür. Mevcut vergi politikası ve asgari ücretliler üzerindeki toplam vergi yükü gelir adaletsizliğini de artırmaktadır.

ÇALIŞANLAR MİLLİ GELİRDEN HAK ETTİĞİ PAYI ALAMIYOR

Ücretlerdeki söz konusu gerileme çalışanların milli gelirden aldığı payda da kendisini göstermektedir. Düzeltilmiş ücret payı hesabına göre ücretliler ve kendi hesabına çalışanların milli gelirden aldığı pay 2002 yılında %38 seviyesinden, 2017 yılında %36 seviyesine gerilemiştir. Üstelik 2016 yılı hariç hiçbir dönemde ücretlilerin milli gelirden aldığı pay 2002 seviyesine ulaşamamıştır.

Genel olarak ücretler seviyesinde ise AKP döneminde görülen durağanlaşma son yıllarda gerilemeye dönüşmüştür. Emeğin milli gelirden aldığı pay azalmış, AKP'nin iktidara geldiği 2002 seviyesinin gerisine düşmüştür.

OECD'DE EN DÜŞÜK ASGARI ÜCRETE SAHİP ÜLKELERDEN BİRİ TÜRKİYE

Saatlik ve ABD Doları bazında asgari ücret seviyeleri karşılaştırıldığında 2018 yılındaki kur krizini takiben Türkiye, OECD ülkeleri arasında en düşük asgari ücret veren ülkelere en yakın konumuna gerilemiştir.

Ülkemiz, TL'de yaşanan değer kaybı sonrasında, OECD ülkeleri arasında Meksika ve Slovakya'dan sonra en düşük yıllık asgari ücrete sahiptir.

Öte yandan, OECD ülkeleri arasında haftalık fiili çalışma süresinin en uzun olduğu ülke Türkiye'dir. AKP'nin yarattığı rant ekonomisi milyonlarca çalışımıza uzun sürelerle ve düşük ücretlerle çalışmayı reva görmektedir.

ASGARI ÜCRETLİLER BORÇ BATAĞINDA

Asgari ücretin düşük olması ve buna bağlı olarak genel ücretler seviyesinin düşük seyretmesi sebebiyle ülkemizde çalışanlar geçimlerini sağlayabilmek için borçlanmak zorunda kalmaktadır. Merkez Bankası 2018 2. çeyrek Finansal Hesaplar Raporu'na göre ülkemizde hanehalkı borcunun harcanabilir gelire oranı %48 düzeyindedir. Bu oran AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılında ise %4,3 düzeyindedir.

2002 yılında 6,7 milyar TL olan hanehalkı borcu AKP iktidarında 540 milyar TL'nin üzerine çıkmıştır.

Hanehalkı borcunun %95'inden fazlası kredi borcu olup, %40'a yakını ise ihtiyaç kredilerinden oluşmaktadır. Nitekim 2018 yılı sonbaharında yapılan iki büyük kamuoyu araştırmasına göre ülkemizde 18 yaş üzerindeki bireylerin yarısı hâlihazırda borçludur. Borçluluk oranı işçi, esnaf ve çiftçilerden oluşan çalışan kesimde beşte üçe çıkmaktadır. Borcu olan her beş çalışandan dördü borçlarını ödemekte güçlük çekmektedir. Borcu bulunmayanların yarısından fazlası ise gelinen noktada hayatlarını borçlanmadan sürdüremediklerini ifade etmektedir. Resmi verilerin ve kamuoyu araştırmalarının açıkça ortaya koyduğu üzere Türkiye'de çalışanlar geçimlerini sağlamak için başta banka kredileri olmak üzere borçlanmaya mahkûm edilmiştir. Kazançlarının milyarlarca lirası ise faize gitmektedir.

ASGARİ ÜCRET TESPİT KOMİSYONU YANLIŞTAN DÖNMELİDİR

Her yıl asgari ücretin belirlenmesi için Aralık ayında toplanan Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun ücret tespiti için elindeki en önemli veri geçimlik ücret rakamıdır. Bu rakamı Komisyon'a devletin resmi istatistik kuruluşu olan TÜİK sunmaktadır. Komisyon görüşmeleri gizli olduğu için geçimlik ücret TÜRK-İŞ'in düştüğü şerhler vesilesiyle kamuoyu tarafından öğrenilebilmektedir.

TÜİK, perakende fiyatlarla günlük 3.540 kalori alımına dayanarak besin harcamalarını zemin almakta ve geçimlik ücret tutarına ulaşmaktadır. Bu rakam zorunlu ihtiyaçların o günün fiyatlarıyla karşılanmasına yetecek en düşük seviyeyi temsil etmektedir. Ancak Asgari Ücret Tespit Komisyonlarında bu rakam brüt olarak görülmekte, vergilerin düşürülmesi ile birlikte geçimlik ücretin

oldukça altında kalan bir asgari ücret rakamı belirlenmektedir.

YIL	NET ASGARİ ÜCRET	TÜİK GEÇİM ÜCRETİ	BİR İŞÇİNİN YILLIK KAYBI*
2003	225,999	326,602	4794,5
2004	303,079	396,99	4078,4
2005	350,15	422,06	2891,3
2006	380,46	508,19	4669,3
2007	403,02	589,84	6285,5
2008	481,55	645,09	4985,9
2009	527,13	719,77	5504,4
2010	576,57	795,95	5882,6
2011	629,96	900,09	6543,9
2012	701,13	970,85	6147,2
2013	773,1	1025,4	5346,7
2014	846	1205,1	7025,4
2015	949,07	1425	8545,7
2016	1300,99	1599	4924,3
2017	1404,06	1668,9	3904,2
2018	1603,12	1893,9	3489,4
2019	2020,59	2213,4	2313,7

* 2018 fiyatlarıyla.

Örneğin 2019 yılında Asgari Ücret Tespit Komisyonu'na sunulan geçimlik ücret rakamı 2.213 TL'dir. Ancak net asgari ücret 2.020 TL olarak belirlenmiştir. Komisyon'un ısrarla bu yanlışı sürdürmesi nedeniyle AKP döneminde TÜİK'in belirlediği geçimlik ücret rakamının %66'sı ile %84'ü arasında değişen oranlarda net asgari ücret belirlenmiştir.

2003 yılından bugüne kadar asgari ücretle çalışan bir işçinin, AKP'nin bu uygulamasından dolayı 16 yılda yaşadığı ücret kaybı 2018 fiyatlarıyla yaklaşık 85 bin TL'dir.

Asgari ücrete yakın düzeyde maaş alanların söz konusu haksız uygulamadan dolayı 16 yılda yaşadıkları kaybın toplamı ise 2018 fiyatlarıyla 600 milyar TL dolayındadır. Bu sayı Türkiye'de hanehalkı borçlarının toplamından daha fazladır. Yani bugün vatandaşlarımızın içinde bulunduğu borç batağının sorumlusu, çalışanların haklarını göz göre göre gasp eden AKP iktidardır.

CHP NE YAPACAK?

EMEK SÖMÜRÜSÜNE DE POPÜLİZME DE SON VERECEĞİZ

Cumhuriyet Halk Partisi, 2018 Seçim Bildirgesi'nde, asgari ücreti 1 Ocak 2019 itibariyle net 2.200 TL seviyesine çıkaracağını beyan etmiştir. Bu rakamın belirlenmesinde çalışanların temel ihtiyaçları ve geçim maliyetleri referans alınmıştır. Nitekim TÜİK, 2019 yılı asgari ücretinin belirlenmesi sürecinde, Asgari Ücret Tespit Komisyonu'na bir işçinin geçim maliyetini 2.213 TL 40 kr. olarak sunmuştur. Yani TÜİK'in önerdiği rakam, CHP'nin 27. Dönem Milletvekili Genel Seçimi vaadine ve TBMM Başkanlığı'na sunulan asgari ücretle ilgili kanun teklifine zemin oluşturan çalışmayla uyumludur.

Öte yandan CHP'nin asgari ücretle ilgili değişiklik önerisi yalnızca bir sayıdan, dönemlik bir vaatten ibaret değildir. CHP, asgari ücretin belirlenmesinde çalışanların emeklerinin karşılığını almasının gözetilmesine ne kadar inanıyorsa, asgari ücretin bir seçim malzemesi haline getirilmemesi gerektiğine de o kadar inanmaktadır. CHP, bu iki ilkenin bir arada gözetilebilmesi için asgari ücrette günübirlik ve keyfi düzenlemelerden uzaklaşmasını sağlayacak ve asgari ücretle konjonktür gereği oynanmasını önleyecektir. CHP iktidarında, bu doğrultuda beş temel adım atılacaktır.

1. ASGARI ÜCRET EN AZ GEÇİM ÜCRETİ SEVİYESİNE ÇIKARILACAK

CHP, asgari ücretin geçim ücreti altında kalmasına izin vermeyecektir. TÜİK'in, Asgari Ücret Tespit Komisyonu'na her yıl sonunda

sunduğu bir işçinin geçim maliyeti, net ücret belirlenmesi için alt sınır olarak temel alınacaktır. Bu sayede asgari ücret en az geçim ücretine denk hale gelecektir. Asgari ücretin belirlenmesinde bu alt sınıra ek olarak eş ve çocuklar için yapılacak ek ödemeler ve enflasyon nazarında yapılacak güncellemeler de göz önünde bulundurulacaktır.

2. ASGARI ÜCRET VERGİDEN MUAF OLACAK

CHP iktidarında gelir vergisinin ilk dilimi brüt asgari ücrete göre belirlenecektir. Bu sayede çalışanların adil bir ücrete kavuşması için gerekli ücret artışı sağlanırken, artışın işverenlere yaratacağı yükü kamu paylaşacaktır.

3. ÇALIŞANLARI HAYAT PAHALILIĞI KARŞISINDA EZDİRMEYECEĞİZ

CHP iktidarında asgari ücretlilerin enflasyon karşısında ezilmesine izin verilmeyecektir. Geçim ücretinin belirlenmesinde TÜİK'in mevcut uygulaması olan Kasım ayı sonu rakamının geriye dönük olarak artışa esas alınmasına son verilecektir. Asgari ücretin belirlenmesinde o yıl için Orta Vadeli Program'da öngörülen enflasyon tahmini dikkate alınacaktır.

4. ASGARI ÜCRETİLİLERE REFAHTAN PAY VERİLECEK

Çalışanların kendi ürettikleri refahtan pay almaları en doğal haklarıdır. Bu hakkın çalışanlara tanınması için CHP'nin hayata geçireceği politikaların başında asgari ücretin belirlenmesinde refah payının, yani büyüme oranının hesaba katılması gelmektedir. Her yılın sonunda, bir sonraki yılın asgari ücretini belirlemek üzere toplanan Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nda refah payının ne şekilde çalışanlara aktarılacağı karara bağlanacaktır. Toplumsal kalkınmaya dönük olarak atılacak adımlarla birlikte, asgari ücret en düşük memur maaşının altında kalmayacaktır.

5. ASGARI ÜCRETİLİLER DE SOSYAL DESTEKLERDEN YARARLANABİLECEK

CHP, çalışanların sosyal destek mekanizmalarından dışlanmasına sebep

olan kısıtlayıcı koşulları ortadan kaldıracaktır. Sosyal desteklerde gelir temelli görelî yoksulluk verileri dikkate alınacaktır. Asgari ücretlilerin de çocuk, bakım ve eğitim gibi temel aile desteklerinden yararlanabilmesinin önü açılacaktır. Bu sayede çalışan yoksulluğuna son verilecek, yoksullukla mücadelede istihdam yeniden etkin bir araç haline getirilecek, gelir adaletsizliği azaltılacaktır.

CHP'NİN 2019 YILI ASGARİ ÜCRET ÖNERİSİ

Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun 2019 yılı için ilan ettiği 2.020 TL net asgari ücret rakamı, Bakan tarafından kamuoyuna "asgari ücret %26,05 arttı" ifadesi ile sunulmuştur. Bu hesap, kurda yaşanan artışı yok saymaktadır. 2018 ve 2019 asgari ücretlerini, ilan edildikleri günün serbest piyasa dolar kuru itibarıyla karşılaştığımızda 41 dolar, yani %9,7 oranında bir düşüş yaşandığı görülmektedir.

CHP'nin geçim maliyetini esas alan asgari ücret önerisi ile 2019 yılı için ilan edilen rakam arasındaki kayda değer fark da bu düşüşü doğrular niteliktedir. 2019 yılı için CHP'nin net asgari ücret önerisi 2.200 TL'dir. CHP'nin bekâr bir asgari ücretli için önerdiği bu maaşa ek olarak eş ve çocuk destekleri de öngörülmektedir. Aynı asgari ücretli AKP iktidarında 2019 yılında maaş ve AĞİ için aylık

net 2.020 TL alacaktır. CHP'nin önerisi kabul edilmediği için bekâr bir asgari ücretlinin 2019 yılı için toplam kaybı 2.160 TL olacaktır.

	Asgari Ücret
CHP	2.200 TL
AKP	2.020 TL

SONUÇ: EMEK EN YÜCE DEĞERDİR

CHP, emeğin karşılığının verilmesi, üretim ekonomisine geçiş ve emek verimliliğinin artırılması için çalışanların temel geçim ücretinin üzerinde bir asgari ücrete kavuşmasını savunmaktadır. Asgari ücretin doğru yöntemle ve hakça belirlenmesi gelir adaletsizliğini azaltacak, çalışanları enflasyon karşısında koruyacak, ekonomik istikrarı artıracaktır. CHP'nin asgari ücret artışı önerisinin hayata geçirilmesi ile Türkiye ekonomisinin ana gövdesini oluşturan çalışanlar, emekliler ve yoksul halkımızın temel ihtiyaçları karşılanacak, toplumsal refah ve huzur güvence altına alınacaktır.

AKP İKTİDARINDA HANEHALKI BORCUNUN ULAŞTIĞI BOYUT

540
Milyar

AKP iktidarında hanehalkı borcu 6,7 milyar TL'den 540 milyar TL'nin üzerine çıktı.

BİR ASGARİ ÜCRETİNİN AKP İKTİDARINDA YAŞADIĞI TOPLAM KAYIP

85
Bin

Asgari ücretin geçim maliyetinden az olması sebebiyle bir asgari ücretlinin 16 yılda kaybı 85 bin TL.

CHP'NİN ASGARİ ÜCRET ÖNERİSİ İLE 2019 ASGARİ ÜCRETİ YILLIK FARKI

2.160

CHP'nin önerisi kabul edilmiş olsaydı 2019'da asgari ücretliler 2.160 TL daha fazla ücret alacaktı.

CHP BELEDİYELERİNDE UYGULANAN ASGARİ ÜCRET

2.200

CHP belediyelerinde 2019 yılı için uygulanmakta olan net asgari ücret 2.200 TL.